

Učiteljski TOVARIŠ.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca na celipoli. Cena mu je za celo leto 3 gold., za pol leta 1 gold, 50 kr. Spise in dopise prejema vredništvo; naročnino in oznanila pa prejema in razpošiljanje oskerbuje založništvo.

List 16.

V Ljubljani, 15. avgusta 1875.

Tečaj XV.

Prijazna beseda starišem idrijskih otrok. *)

Ljubeznjivi stariši! naša naj svetejša dolžnost je, svoje otroke dobro izrežati in odgajati; kajti človek je to, kar je po dobri ali slabi izreji. Že pri malem otroku morajo stariši skrbeti, da se otrok doma prav izreja, ker domača izreja mora postaviti temelj temu, kar se pozneje pri nadaljevalni izreji in odgoji v šoli od mladine pričakuje in tirja. Doma je treba skrbeti, da se pri otrocih zbuja nježna čutila, da otroci pridejo ljubeznjivi in prijazni, sočutni in delavni, odkritoserčni, pohlevni, priljudni in snažni v šolo, kjer se mladina dalje izreja in izobražuje, kakor ji je to v domači hiši mogoče. Šola izrejo in izobraževanje dopolnuje ali pa še celó nadomestuje, ako so to stariši zanemarili. Ali, žalibog! malo, prav malo pride dandanes taci otrok v šolo, ki bi imeli saj nekoliko zgoraj omenjenih lepih lastnosti. Večidel stariši mislijo, da je šola vzrok, da njih otroci slabo napredujejo, in da so učeniki in učence krivi, ako se otroci slabo uče; vzrok temu pa je naj večkrat le napačna domača izreja. Veliko otrok se doma tako razvadi, da so pri vsakem delu le poveršni in nepoterpežljivi, da ne morejo nobene reči mirno in stanovitno opazovati, nič ne mislijo in hočejo govoriti, kadar in kar jim na misel pride. Taki otroci v šoli premalo pazijo na to, kar se jim razlaga, pripoveduje in kaže, in toraj ne morejo napredovati. Pridejo pa tudi nevboglji otroci v šolo, in veliko je takih, ki še le takrat vbogajo, kadar jih s silo k pokorščini primoramo. Iz proste volje, iz ljubezni in zaupanja otroci le neradi vbogajo, in čertijo tiste, ki jih k pokorščini in vbogljiivosti napeljujejo. Naj žalostnejše pa je, kar se pa,

*) Iz letnega sporočila lj. šole c. k. rudnika; a tudi drugej na pravem mestu.

žalibog, le prepogostoma zgodi, da tudi stariši z otroci potegnejo, ter o šoli, o učiteljih in učiteljicah v pričo otrok ne govore spodobno. Ako hočejo stariši, da bo šola otrokom v resnici kaj koristila, treba je, da otroci o učiteljih in o šoli dobro mislijo. Zelo škodljivo in neumno je tedaj, ako se stariši prederznejo v pričo otrok učitelja grajati, očitati mu nevednost ali kako drugo napako in tako tamniti njegovo dobro ime. Otroci, ki od svojih starišev ali njihovih namestnikov o šoli, o učiteljih in učiteljicah slabo govoriti slišijo, gotovo ne bojo učiteljev spoštovali in tudi v šolskih naukih ne bodo napredovali. Šolski napredek zadržujejo pa tudi tisti stariši sami, kateri mislijo, da so nekateri sedanji šolski nauki nepotrebni, in ker sami niso uživali dobrote šolskega poduka, ga tudi veliko ne cenijo in svojim otrokom ne privoščijo.

Dobremu šolskemu napredku svojih otrok pa škodujejo stariši tudi s tem, da jim dovoljujejo zarad vsake male reči doma ostajati in šolski nauk zamujati, da teh zamud v šoli ne naznanujejo, in da se za šolska naznanila ne brigajo in jih tudi ne podpisujejo. Ljubi stariši! ako hočete, da bodo Vaši otroci v šoli napredovali in se za svoj stan v življenji in za srečo pripravljali, podpirajte učitelje v podučevanju otrok. Brez Vaše podpore je naš trud zastonj, in če že ravno povsod ni zastonj, saj tistega vspeha nima, katerega dandanes vsa ljudstva od šole želijo in tudi po pravici tirjajo.

(Dalje prih.)

Anton Umek Okiški.

C.

»Slovenci dragi! slave ne želimo,
Saj je ljubezen radosna razlog,
Da dneva belega se veselimo,
Veljá nam geslo: »Domovina — Bog!«

Slovanski svet navdaja posebna ljubezen do cesarja in vladarske rodovine. V tej vdanosti zapoje A. Okiški „Njih Veličanstvu, Svitli cesarici Elizabeti, o Njih prihodu v Ljubljano 30. prosenca 1859,“ kjer (Zg. Dan. I. 3) čestita visoko slavni vladarici ter prosi, naj vladarju veličastnemu na strani še mnogo let Večni jo ohrani, in

Naj sreča se in blagor ves razlije
Čez vsih narodov Vajnih domačije!

Na obnebji Kranjskem ugasne zvezda — svetli knez in vladika, in kdo bi se bil nadejal, mladi Okiški mu koj v l. 4 pokloni prekrasen spominek v pesmi: „Glasi britke žalosti o smerti prečastitljivega svetlega kneza in škofa ljubljanskega Antona Alojzja Wolfa, 7. svečana 1859“. — Slovenija žalostna obhaja tvoj pokop, ktera s tabo v kratkem praznovala je tvoje druge nove maše dan; vendar dasi temna raka